

Hyvinvointialue työllisyysalueiden yhteistyökumppanina

Pohjois-Pohjanmaan TE2024-hankkeen
päätösseminaari,

16.-17.10.2024, Kuusamo

Ilkka Luoma, hyvinvointialuejohtaja

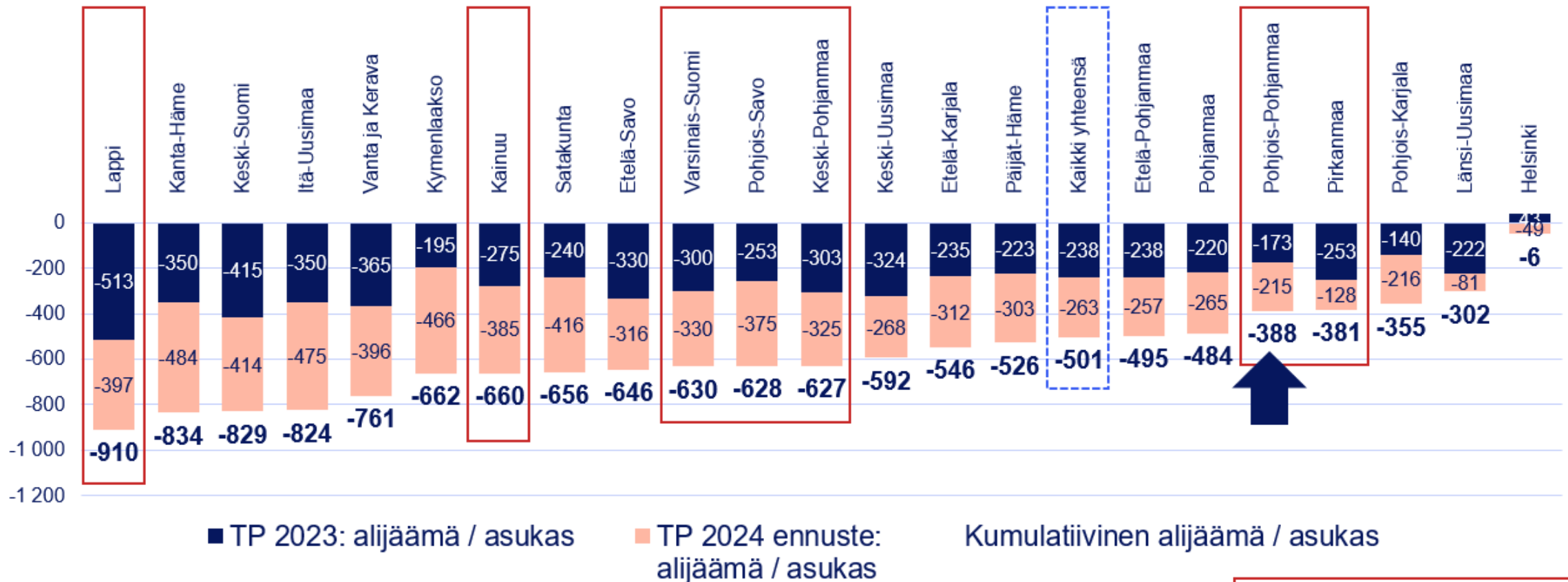
Leena Mämmi-Laukka, toimialuejohtaja

Kansallinen tilannekuva

Arvio hyvinvointialueiden alijäämästä vuodelle 2024 on vähintään 1,4-1,5 miljardia euroa, mahdollisesti enemmänkin. Tulos heikkenee vuodesta 2023.

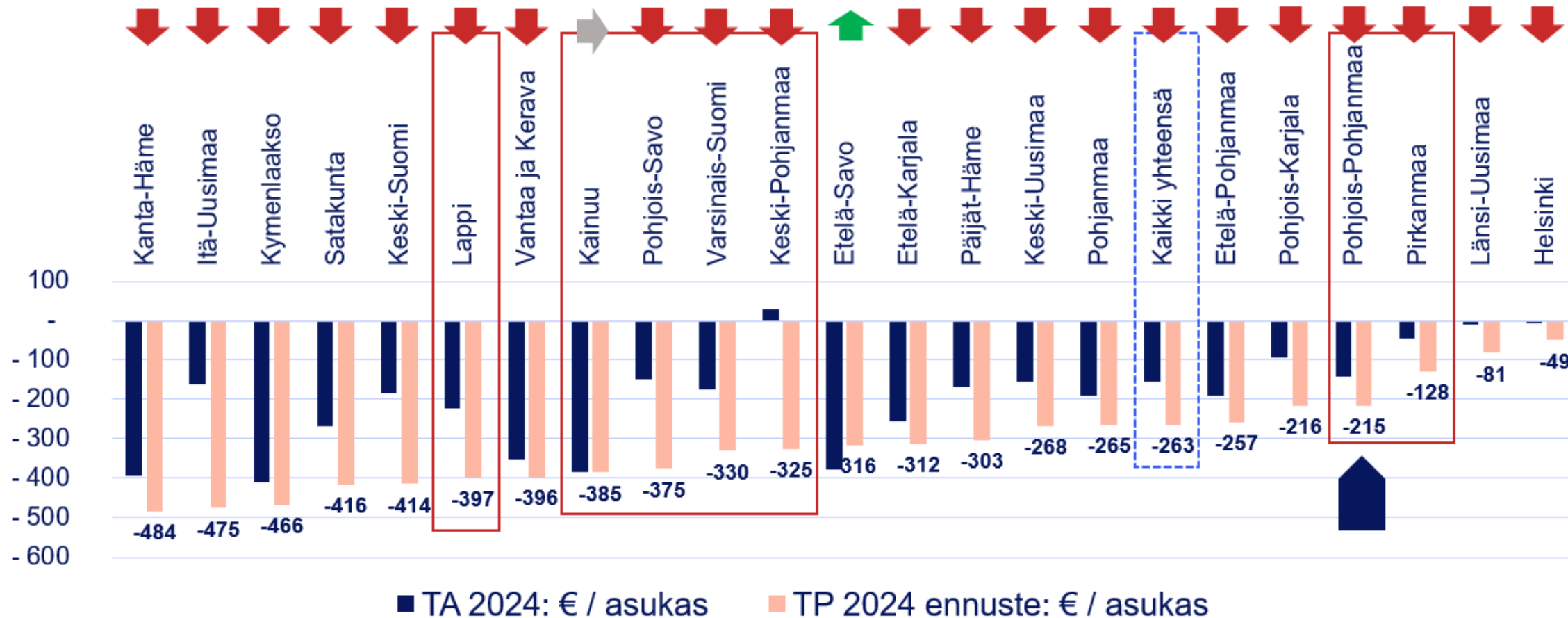
Hyvinvointialueiden asukaskohtaiset alijäämät TP 2023 ja ennuste TP 2024

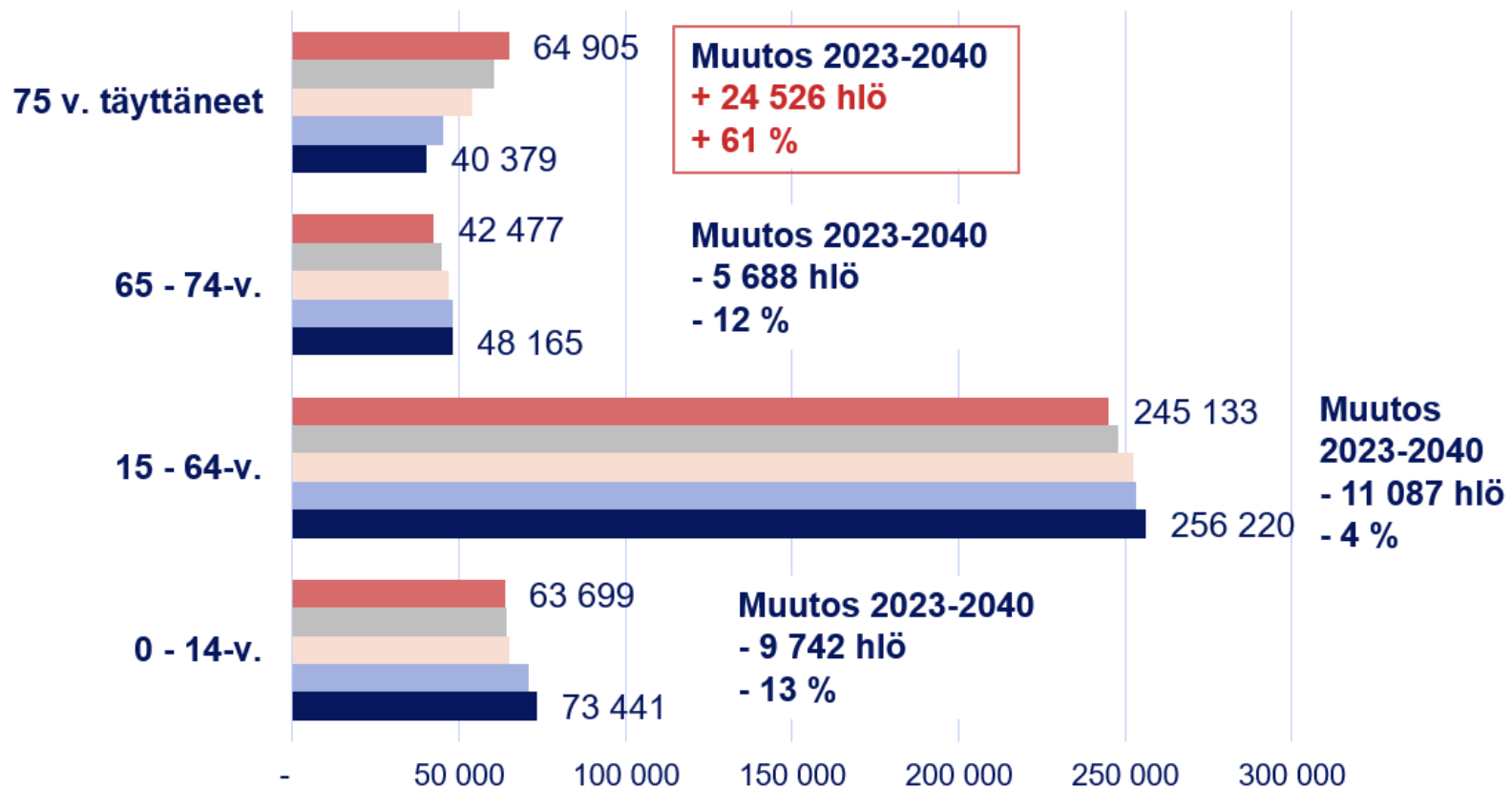
Yliopistosairaalahyvinvointialueet ja pohjoinen YTA ympäröity punaisella

Vuosi 2024: talousarvion ja ennusteen vertailu

- ▲ Ennuste parantunut talousarviosta
- ▼ Ennuste heikentynyt talousarviosta
- ◄ Ennuste talousarvion tasossa

Pohteen väestöennuste

	0 - 14-v.	15 - 64-v.	65 - 74-v.	75 v. täyttäneet
■ 2040 (ennuste)	63 699	245 133	42 477	64 905
■ 2035 (ennuste)	64 367	247 950	44 926	60 654
■ 2030 (ennuste)	64 960	252 361	47 001	53 985
■ 2025 (ennuste)	70 996	253 174	48 028	45 083
■ 2023	73 441	256 220	48 165	40 379

- Pohteella lasten (0-14-v.) osuus väestöstä on muuhun maahan verrattuna korkea (Pohde 17,6 %, koko maa 14,9 %).
- Myös lapsiperheiden osuus kaikista perheistä (39,8 %) on maan keskitasoa korkeampaa (37,5 %).
- Lasten määrä vähenee selvästi tulevina vuosina.
- 75 vuotta täyttäneiden määrä (+24 526) ja osuus väestöstä (+61 %) kasvavat huomattavasti vuoteen 2040 mennessä.
- Samanaikaisesti työikäisten määrä vähenee.

Väestön ikääntymiseen liittyen työvoiman riittävyys on kriittinen kysymys.

Talouden tasapainottaminen Pohteella

2022

2023

2024

2025

2026

Toteutunut vuonna
2023 n. **20-25 milj.**
parantunut rahoitus
huomioiden

Aluevaltuusto 17.10.2022: Sote-järjestämissuunnitelma 2023-2025, **-40 milj.**

Aluevaltuusto 19.12.2022
Talousarvio 2023
-40 milj. vuodelle 2023

Osavuosisikatsauksen
perusteella arvio on, että
vuonna 2024 toteutuu
noin **50-60 milj.**

Aluevaltuusto 20.11.2023: Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman päivitys 2024-2026
-90 milj. vuodelle 2024,
tarkentaa aiempaa ja osin uusia toimenpiteitä

Osana vuoden 2025 talousarvion valmisteluprosessia
-60-70 milj. vuodelle 2025 (-2026),
aiempien päätösten täysimääräinen vaikutus ja osin
uusia toimenpiteitä

Päivitetty aluehallituksen raamituksen pohjalta

Huomioita:

- Yleislausekejääviys ja valitukset hallinto-oikeuteen haastavat toimeenpanoa
- Mahdolliset toimeenpanokiellot tai päätösten kumoutumiset olisivat iso taloudellinen riski

Pohteen talouden suunnittelukehys 2025-2027

Miljoonaa euroa	TP 2023	TP ENN. 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate (toimintakulut - toimintatuotot)	-1 758	-1 848	-1 877	-1 828	-1 937
Valtion rahoitus yhteensä	1 731	1 808	1 979	2 080	2 102
<i>Perusrahoitus Pohteelle</i>	1 731	1 808	1 871	1 959	2 037
<i>Arvio jälkikäteistarkistuksesta (VM:n 23.9. ilmoittamat luvut vuosille 2025-2027)</i>			108	120	65
Rahoituskustannukset (netto)	-9	-13	-20	-22	-22
Vuosikate	-36	-53	81	230	143
Poistot ja poistoeron muutos	-36	-36	-66	-84	-92
Tilikauden yli-/alijäämä	-72	-90	15	147	51
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	0	-162	-147	0	51
Toimintakatteen muutos %		5,1 %	1,6 %	-2,7 %	6,0 %

Vuoden 2027 suunnittelukehys tarkentuu Pohteen talousarviovalmistelun edetessä

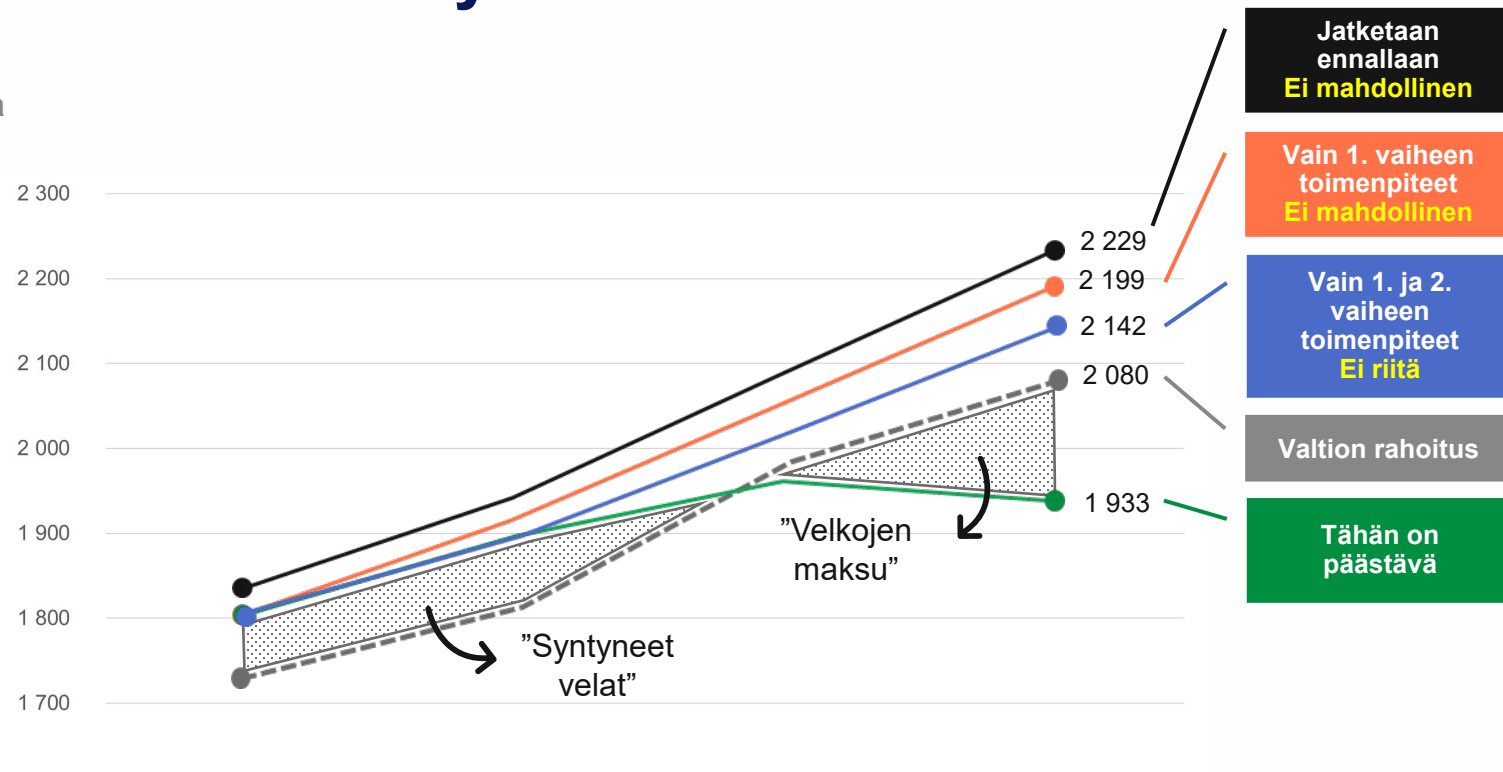
Huomiona, että vuodesta 2028 alkaen valtion rahoituksen tason odotetaan heikkenevän.

Tämä edellyttää Pohteelta hallittua kustannuskehitystä ja puskurin kerryttämistä.

Keltaisella huomiot aiempaan

Tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteiden vaikutus kustannuskehitykseen

Miljoonaa euroa

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
A) Sopeutettu kehitys 2023-2024, perusuran mukainen kehitys 2025-2026	1 803	1 897	2 026	2 142
B) Sopeutettu kehitys 2023-2024, rahoitusuran mahdollistama kehitys 2025-2026	1 803	1 897	1 963	1 933
C) Ensimmäisen sopeutetun vuoden jälkeen perusuran mukainen kehitys	1 803	1 912	2 061	2 199
D) Perusuran (ilman sopeutusta) mukainen kehitys	1 828	1 939	2 089	2 229
Rahoitus	1 731	1 807	1 979	2 080

- Jatketaan ennallaan**
Ei mahdollinen
- Vain 1. vaiheen toimenpiteet**
Ei mahdollinen
- Vain 1. ja 2. vaiheen toimenpiteet**
Ei riitä
- Valtion rahoitus**
- Tähän on päästävää**

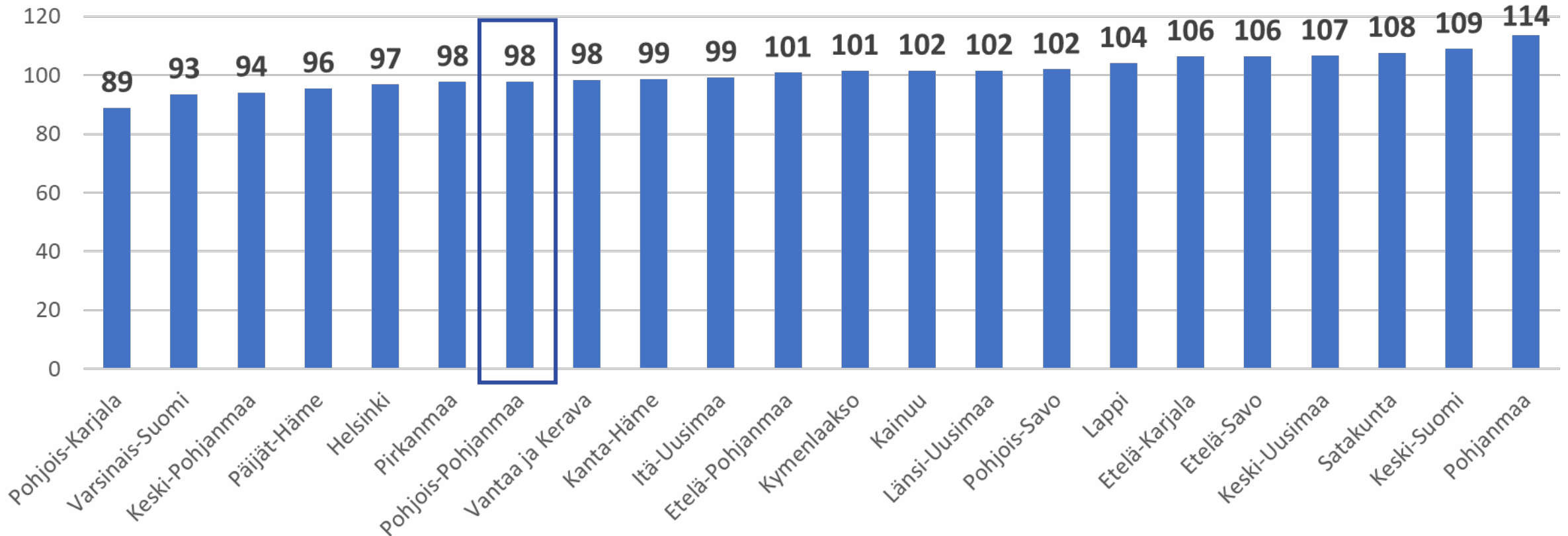
Alijäämät tulee olla katettuna vuoden 2026 loppuun mennessä

Jos olisi jatkettu aiemmillä toimintamalleilla ja rakenteilla, arvio alijäämästä vuonna 2026 olisi noin **480-490 milj.**

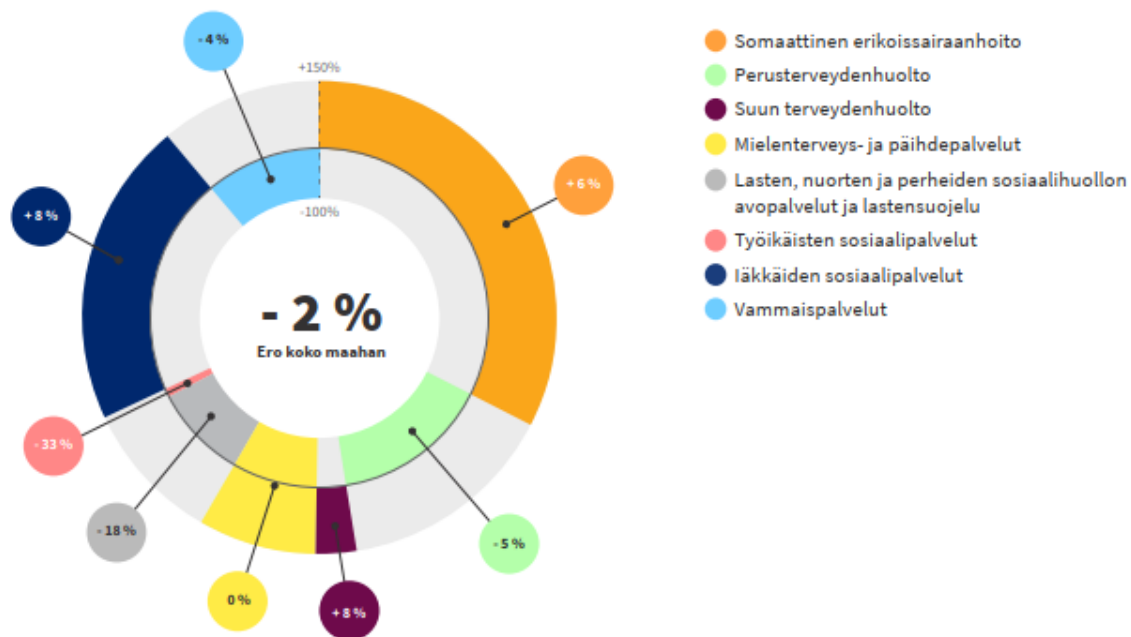
Ns. perusuraa on tarpeen vuonna 2025 sopeuttaa noin **60-70 miljoonaa** (aiempia ja osin uusia toimenpiteitä), jotta ollaan tavoiteuralla alijäämien kattamiseksi vuonna 2026.

Tarvevakioidut sote-kustannukset vuonna 2023, indeksi (ennakkotieto)

Koko maa = 100

Kuvio 5. Sosiaali- ja terveydenhuollon nettokäyttökustannusten jakauma vuonna 2023

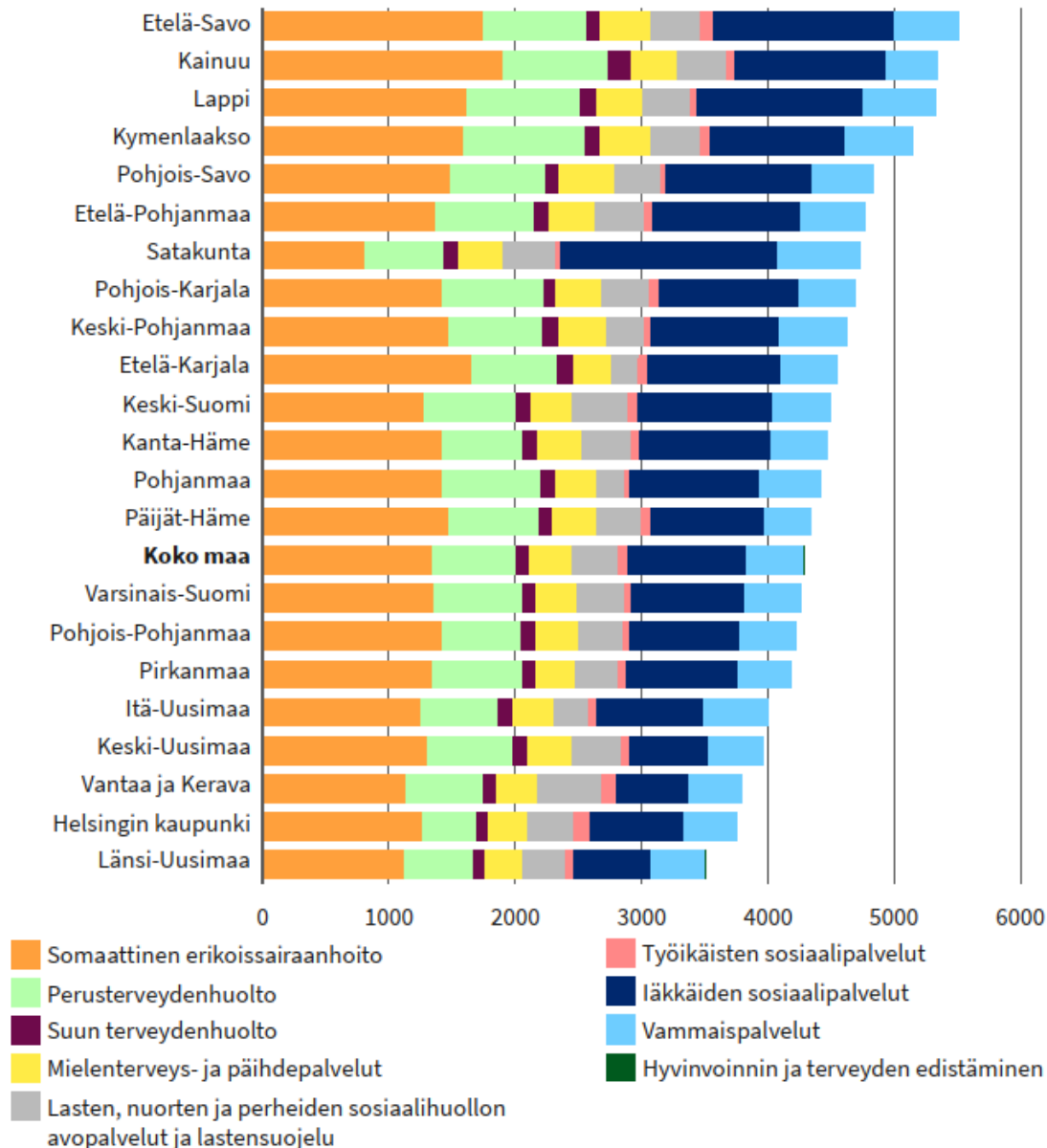
THL:n raportti: palvelukokonaisuuksien nettokäyttökustannusten erot maan keskiarvoon

▲ Kuviossa esitetään sosiaali- ja terveydenhuollon nettokäyttökustannusten jakauma palvelukokonaisuuksittain suhteutettuna palveluita käyttävien ikäluokkien väestöön. Jos hyvinvointialueen väestöön suhteutetut menot ovat maan keskiarvoa suuremmat, kuvion palvelukokonaisuuskohtainen osa ylittää keskiviivalla kuvatun maan keskitason. Ero maan keskitasoon on kuvattu myös prosentteina. Iäkkäiden palvelujen nettokäyttökustannukset on suhteutettu alueen 75 vuotta täyttäneeseen väestöön. Työikäisten sosiaalipalvelujen nettokäyttökustannukset on suhteutettu 18–65-vuotiaaseen väestöön. Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalihuollon avopalvelujen ja lastensuojelun nettokäyttökustannukset on suhteutettu alle 18-vuotiaaseen väestöön. Somaattiseen erikoissairaanhoidon on sisällytetty ensihoidon ja päivystyksen palvelukokonaisuuden tiedot. Palvelukokonaisuuskohtaisen osuuden leveys kuvaa nettokäyttökustannusten suhteellista osuutta alueen kaikista sosiaali- ja terveydenhuollon nettokäyttökustannuksista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen nettokäyttökustannuksia ei esitetä kuviossa niiden vähäisen osuuden vuoksi.

Tiedot perustuvat palveluluokkakohtaisiin taloustietoihin, jotka hyvinvointialueet ovat raportoineet Valtiokonttorille heinäkuun 2024 loppuun mennessä.

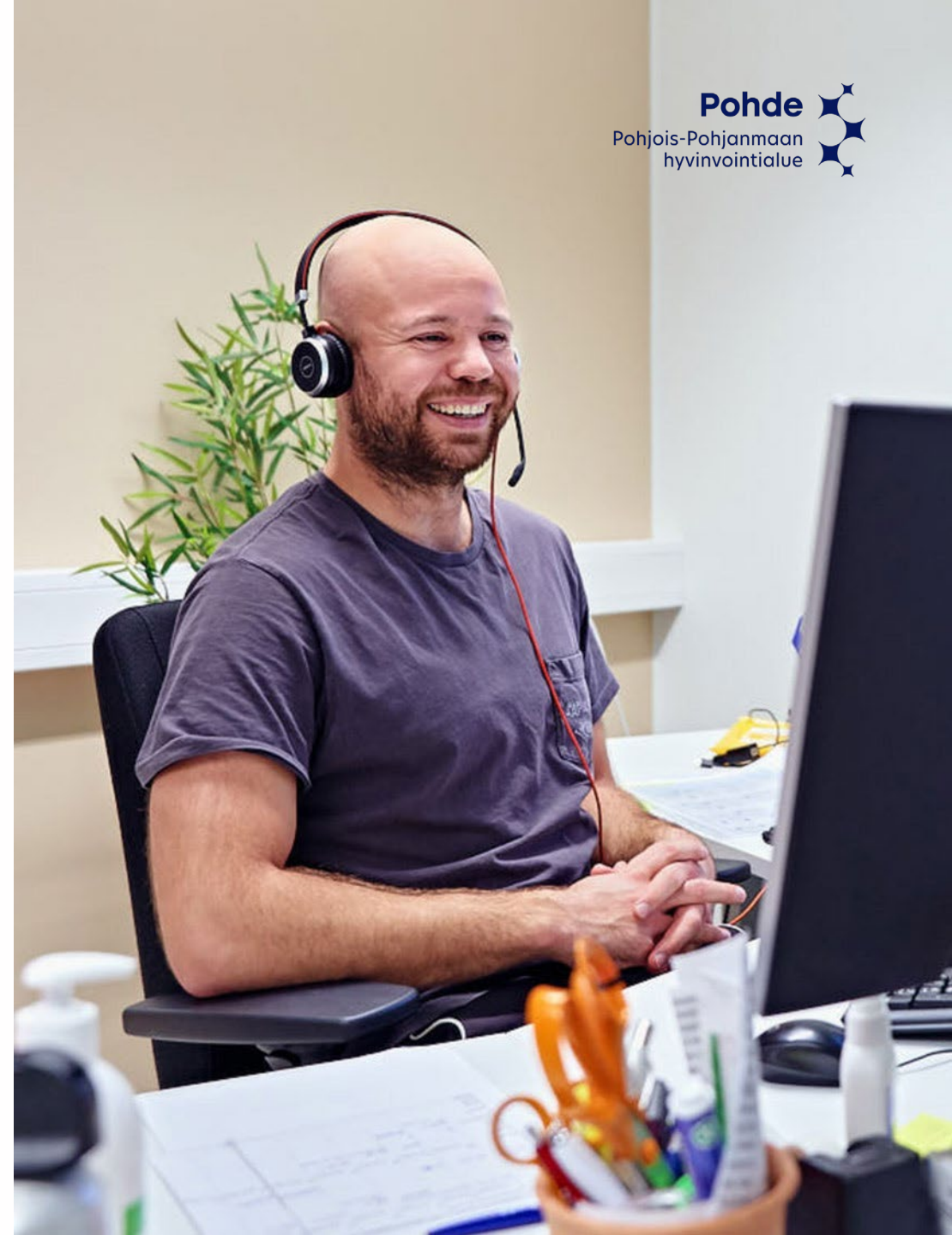
Kuvio 6. Sosiaali- ja terveydenhuollon asukaskohtaiset nettokäyttökustannukset vuonna 2023

THL:n raportti: asukaskohtaisten nettokäyttökustannusten jakauma alueittain

▲ Kuviossa esitetään hyvinvointialueiden asukaskohtaisten nettokäyttökustannusten jakauma hyvinvointialueittain vuonna 2023. Tarkastelussa on käytetty luokittelua, joka on laadittu aiempia tehtäväluokkia hienojakoisemmin ja perustuu vuonna 2021 käyttöön otettuun palveluluokitteluun. Somaattiseen erikoissairaanhoitoon on sisällytetty ensihoidon ja päivystyksen palvelukokonaisuuden tiedot. Tiedot perustuvat taloustietoihin, joita hyvinvointialueet ovat raportoineet valtiokonttorille heinäkuun 2024 loppuun mennessä.

Työikäisten työkyvyn ja työllistymisen tuen palvelut, työkykyarvioinnit ja niiden prosessit

Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS Psykiatrian organisoituminen

TOIMIALUE

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT JA OYS PSYKIATRIA

toimialuejohtaja **Leena Mämmi-Laukka**

PALVELUALUE

PERHEKESKUS- PALVELUT

palvelualuejohtaja
Minna Malila

*Painopiste
ennaltaehkäisevässä
työssä, digitaalisissa
palveluissa, ohjauksessa
ja neuvonnassa*

YTA-
alueen
vaativan
erityistason
palvelut
OT-keskus

AIKUISTEN PERUSTASON SOSIAALIHUOLLON PALVELUT

palvelualuejohtaja
Susanna Lähde

*Painopiste
ennaltaehkäisevässä
työssä, digitaalisissa
palveluissa, ohjauksessa
ja neuvonnassa*

TYÖKYVYN TUEN PALVELUT

*** LÄÄKÄRIPALVELUT
TERVEYDEN JA
SAIRAANHOIDON
PALVELUIDEN
TOIMIALUE**

AIKUISTEN ERITYISPALVELUT

palvelualuejohtaja
Mirva Salmela

*Asiakkailla erityisen tuen
tarve, ympärivuorokautisia
palveluita*

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN ERITYISPALVELUT

palvelualuejohtaja
Marja Salonen

*Asiakkailla erityisen tuen
tarve, ympärivuorokautisia
palveluita*

Sosiaali- ja kriisipäivystys

OYS PSYKIATRIA

palvelualuejohtaja
Sanna Blanco Sequeiros

*Perusterveydenhuollon
mielenterveyspalvelut ja
psykiatrinen
avohuolto ja osastohoito*

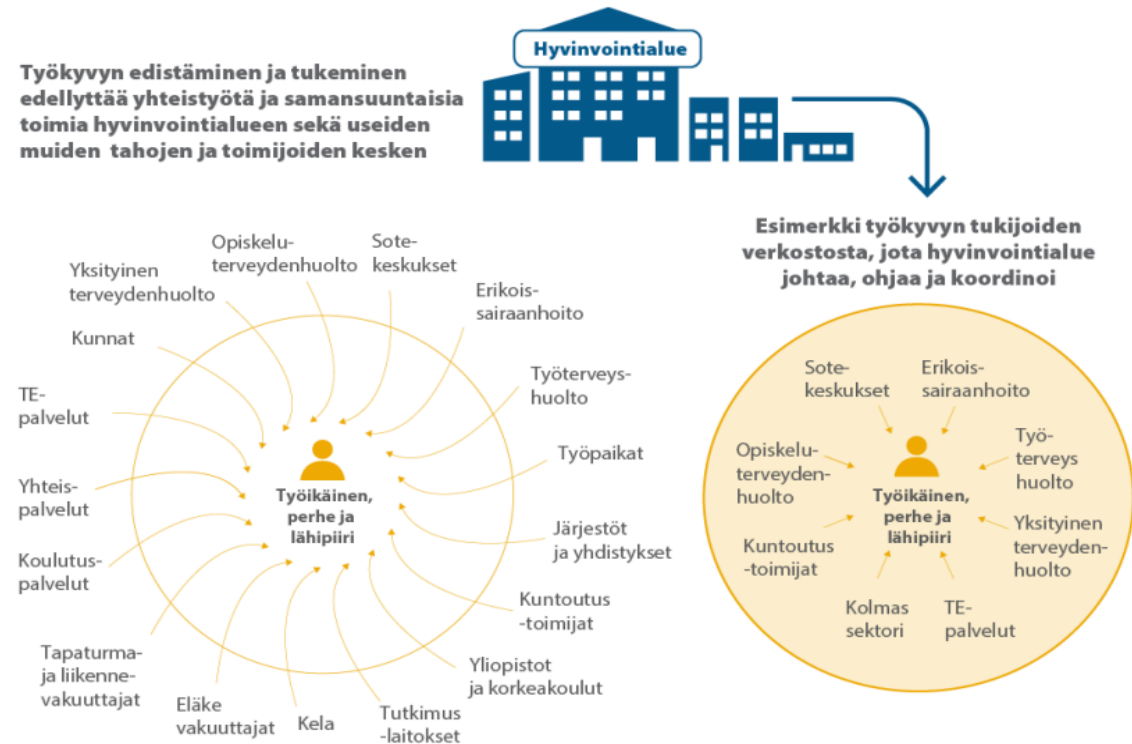
perhekeskusvastaava Heidi Laitila

Työikäisten palveluiden yhteensovittaminen

- Työikäisten palveluiden yhteensovittaminen → **hyvinvointialueilla vastuu palveluiden yhteensovittamisesta** kokonaisuuksiksi (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021)
- Hyvinvointialueiden rooli työ- ja toimintakyvyn edistämisessä ja tukemisessa on merkittävä. Hyvinvointialueilla on mahdollisuus vaikuttaa palvelustrategian, yhteistyön edistämisen, palvelukokonaisuuksien ja palveluketjujen, organisaatorakenteiden, verkostojen sekä toimintamallien hyödyntämisen avulla työ- ja toimintakykyyn.

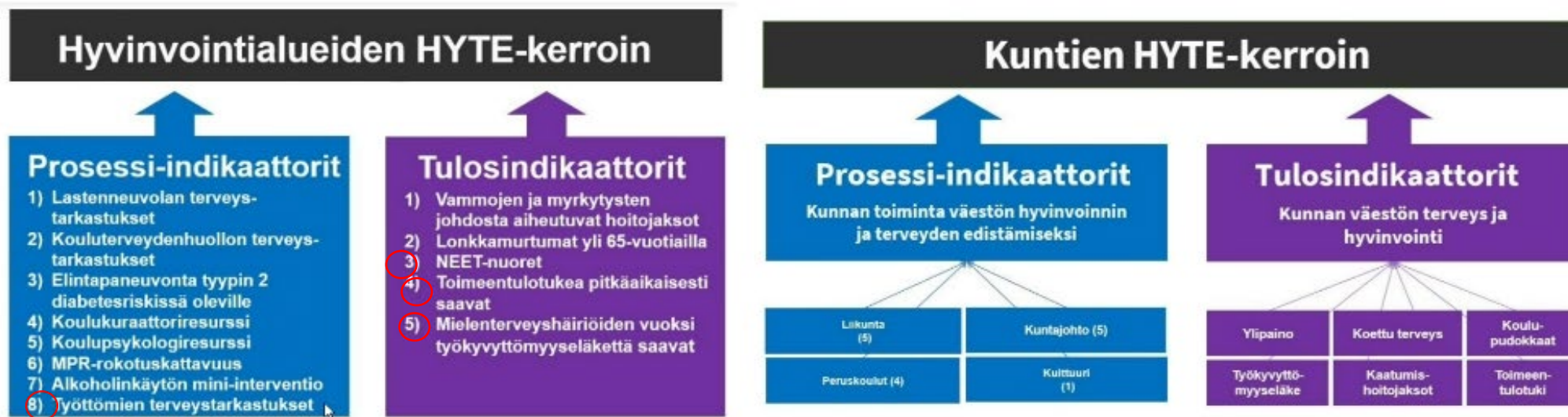
Kuvio 3. Hyvinvointialue voi edistää ja tukea yhdessä muiden toimijoiden kanssa työkykyä. Verkostoja on johdettava, ohjattava ja koordinoitava erilaisilla keinoilla.

HYVINVOINTIALUE TYÖKYVYN EDISTÄJÄNÄ JA TUKIJANA

Lähde: [136dc5af-7fa1-09db-8df4-4b7738539e6f \(stm.fi\)](https://stm.fi)

Työikäisten palveluiden vaikutus hyte -kertoimeen

Työikäisten palveluita kehittämällä ja palveluintegraatiota edistämällä voimme vaikuttaa positiivisesti useisiin hyvinvointialueen prosessi – ja tulosindikaattoreihin → indikaattoreista muodostuu hyte –kerroin, joka vaikuttaa jatkossa (v.2026 →) hyvinvointialueen rahoitukseen. Yhteiset tulosindikaattorit kuntien kanssa kannustavat tekemään yhteistyötä.

Ohjaavat asiakirjat, strategia ja järjestämissuunnitelma 2023-2025

Strategisiin valintoihimme vaikuttavia tekijöitä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella:

- Työttömyyden, syrjäyttävien rakenteiden ja köyhyyden aiheuttamien ongelmien syiden ja seurausten tunnistaminen ja vaikuttavien toimenpiteiden rakentaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa

3. Palvelujärjestelmä on yhteen sovitettu eri toimijoiden välillä

eri palvelutasojen väillä.

- b) Luomme toimivat yhteistyörakenteet ja toimintamallit kuntien, yritysten, järjestöjen, oppilaitosten ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

5.2 Tarpeen mukaiset sote-keskukset 2/2

5 Työttömien palvelut, kuntoutus ja hoito yhteensovitetaan monialaisesti.

- a) Työkyvyn tuen tiimien toimintaa kehitetään sote-keskuksissa saatavuuden parantamiseksi.
 - b) Rakennetaan työ- ja toimintakyvyn arvioinnin ja tuen toimintamalli.
 - c) Yhteistyön toimintamallit sovitaan TYP-toiminnan ja Kelan kanssa.
 - d) Yhteisösosiaalityötä ja etsivää sosiaalityötä kehitetään.
 - e) Rakennetaan sosiaalisen kuntoutuksen ja kuntouttavan työtoiminnan hyvinvointialuetasoiset toimintamallit sekä laaditaan palvelukuvaukset ja kriteerit.
- Yhteistyön toimintamallit TYP-toiminnan ja Kelan kanssa sovittu (kyllä/ei) (S)
 - Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (K)
 - Sosiaaliseen kuntoutukseen osallistuneet (T)
 - Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet (K)

Työkyvyn ja työllistymisen tuen palveluiden tavoitteet hyvinvointialueella

- PALO 2 –hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet (ks dia 17)
 - Hyvinvointialueella sote-keskuksissa tarjotaan laadukkaat työkyvyn ja työllistymisen palvelut, jotka tukevat työkäisten työllistymistä ja työssä pysymistä
 - Toimivat ja vaikuttavat palvelut ovat moniammatillisia ja toteutetaan monialaisessa yhteistyössä
 - Tällä hetkellä on monta erilaista tapaa järjestää palveluita, toteuttamistavat ovat osin vielä entisten organisaatioiden tapoja toteuttaa palveluita, johtuen mm. resurssien määrästä, useista asiakastietojärjestelmistä, ohjeistuksista, alueellisten palveluiden organisoitumisesta, yleisestä isosta muutoksesta
 - Parantaa ja kehittää yhteistyötä sidosryhmien, kuten kuntien ja järjestöjen kanssa, liittyen työkyvyn edistämiseen ja tukemiseen
 - Nykytilan kartoitus on tehty ja kehittäminen on käynnissä mm. Digitaaliset palvelut hoitotakuun edistäjänä Pohjois-Pohjanmaalla , POP –digi hoitotakuu 2
- > Tavoitteena on Pohteen yhteiset toimintamallit

PALO2 –hankkeen (2023-2024) tavoitteet

Työpaketti 1. Hyvinvointialueelle **luodaan pysyvä yhtenäinen ja selkeä työkyvyn tuen toimintamalli** ja monialainen palvelukokonaisuus, jonka toimintaa seurataan, arvioidaan ja kehitetään.

- Työikäisten työkyvyn tuen tarve tunnistetaan kaikissa palveluissa.
- Työ- ja toimintakykyä arvioidaan ja tuetaan monialaisesti
- Palvelut toimivat asiakaslähtöisesti ja yhteisövaikuttavuuden mallin mukaisesti.

Työpaketti 2. Edistetään vaikeasti työllistyvien asiakkaiden palkkatyöhön työllistymistä ottamalla käyttöön **laatuperusteinen tuetun työllistymisen työhönvalmennus** osaksi palvelukokonaisuutta.

Työpaketti 3. Vahvistetaan työikäisten palveluissa toimivien **ammattilaisten osaamista** palvelukokonaisuudesta, työkyvyn tuen tunnistamisesta ja työn ja työkyvyn puheeksi otosta

Työkyvyn ja työllistymisen tuen sosiaali- ja terveyspalvelut

- Sosiaalipalveluissa keskeisimmät työllistymistä ja työkykyä tukevat palvelut
 - Kuntouttava työtoiminta
 - Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus
 - Sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arvio
 - Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu
 - Mielensterveys- ja päihdepalvelut
- Terveyspalveluissa keskeisimmät työllistymistä ja työkykyä tukevat palvelut
 - Terveystarkastus
 - Terveysneuvonta ja -ohjaus
 - Toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi
 - Mielensterveys- ja päihdepalvelut
- Yhteistyötä palvelujen ja niiden johtamisen kehittämiseksi tarvitaan edelleen

Työttömän terveystarkastus

(Terveystarkastuslaki 1326/2010, 13 §)

- Tarkoitettu työ- ja opiskeluterveydenhuollon ulkopuolella oleville, erityisesti työttömille.
- Terveystarkastuksessa selvitetään ja edistetään työttömänä olevan henkilön työ- ja toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia. Terveystarkastuksessa selvitetään myös henkilön tarvetta kuntoutukseen ja ohjataan hänet tarvittaessa palveluihin.
- Terveystarkastus on asiakkaalle vapaaehtoinen ja maksuton.
 - Jatkohoidoista hyvinvointialue saattaa periä maksuja.
- Erityisenä haasteena asiakkaiden peruuttamattomat ajat
- **Työttömien terveystarkastukset eivät kuulu hoitotakuun piiriin**

Lääkärien saatavuushaasteet:

	Tavoiteresurssi	Palkallinen resurssi 9/24	Täyttöaste
Oulun eteläinen ja Rannikko	66,61	47,25	70,00 %
Koillismaa	23,1	20,35	88 %
Lakeus + Oulunkaari	40,9	48,46	118 %
Oulu	120,9	117,64	97 %
Yhteensä	251,51	233,68	93%

Työttömien terveystarkastusten nykytilanne ja kehittämissuunnitelma

- Pohteella työttömien terveystarkastuksia tekevät Perhe- ja sosiaalipalveluiden sekä Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut työntekijät; terveydenhoitajat ja sairaanhoitajat
- Aikoja voidaan varata monella eri tavalla mm.
 - asiakas varaa itse ajan
 - sosiaalipalveluiden työntekijä, työllisyyskoordinaattori tai työllisyyspalveluiden asiantuntija varaa ajan
- Osin käytössä sähköinen esitietolomake ja sähköinen hyvinvointitarkastus
- Työttömien terveystarkastusten määriä ei erilaisten tietojärjestemien vuoksi saada luotettavasti kerättyä. Pohteella tehdyt työttömien terveystarkastusten määrät noudattavat kansallista kehitystä.
- Moniammatillinen työ ja monialainen työ sekä määrä ja tarkastukseen varattu aika vaihtelevat Pohteen eri alueilla
- Tehdään yhtenäinen malli työttömien terveystarkastuksiin Pohteen alueella 10-12/2024
 - Tunnistaminen, ohjautuminen
 - Terveystarkastusten sisältö, kesto ja menetelmät (esim. esitietojen kerääminen)
 - Digitaaliset palvelut
 - Porrasteisuus

Digiterkkari sote-palveluissa:

- Asiakkaan työkyvyn tuen tarpeen arviointi ja koordinointi työkyvyn tuen portailla:
 - Asiakkaan työkyvyn tuen tarpeen arviointi/profilointi etänä digitaalisen sote -keskuksen kautta hyödyntäen jo olemassa olevia digitaalisia välineitä (esim. Omaolo)
 - Toteuttaa työttömien terveystarkastuksia etänä työttömille asiakkaille
 - Koordinoi asiakkaiden työkyvyn tuen jatkopolkuja
- Toimii konsultatiivisena tukena sote-palveluissa
- Toimii yhteydenottokanavana muihin työikäisten palveluihin (koordinaatio)
- Työkyvyn tuen toimintamallin kehittäminen, toteutus ja arviointi hankkeen aikana
 - Pohteen toimialueiden välisen yhteistyön tukeminen ja kehittäminen
 - Palvelupolkujen suunnittelu ja rakentaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
 - Medicubex - pilotti

Aktivointisuunnitelma

(Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189, 5 luku)

- Pitkään työttömänä olleelle henkilölle laadittava suunnitelma, jonka tavoitteena on parantaa henkilön työllistymisedellytyksiä ja elämänhallintaa
 - Laaditaan yhteistyössä asiakkaan, sosiaalitoimen ja TE-toimiston sekä kunnan työllisyyspalveluiden työntekijän kanssa työttömälle, joka täyttää tietyt kriteerit
 - Tarkoituksena on tukea henkilöä, joka tarvitsee apua työllistymisessä tai elämänhallinnassa.
 - Pitää sisällään mm. tavoitteet, nykytilan arviointi, tarpeet, haasteet, toimenpiteet, seuranta ja arviointi, tulee tarkistaa, jos palvelutarve muuttuu
 - Aktivointisuunnitelman laatimisen yhteydessä tulee tehdä asiakkaan tilannetta kartoittava palvelutarpeenarvio, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta
 - Aktivointisuunnitelmia voidaan tehdä henkilöille, joilla ei ole ennestään sosiaalihuollon asiakkuutta sekä sosiaalihuollon asiakkaille
 - Sosiaalihuollossa oleville asiakkaille on nimetty omatyöntekijä, jonka vastuulla on aktivointisuunnitelman tekeminen ja tarkistaminen
- Aktivointisuunnitelmia tällä hetkellä odottavat henkilöt, joilla ei ole aiempaa sosiaalihuollon asiakkuutta
 - Aktivointisuunnitelmiin ei sovelleta lakisääteisiä määräaikoja tai hoitotakuuta, minkä vuoksi ns. "jonotilanteen" kerääminen on haasteellista
 - Aktivointisuunnitelmia odottavien osalta on käynnistetty toimenpiteitä, mm. allokoitu avoimista vakansseista resurssia tätä varten, tarvittaessa tehdään lisätyömääräyksillä
 - **Kehittämissuunta:** Aktivointisuunnitelmat tulee integroida työkyvyn tuen palvelukokonaisuuteen sekä moniammatilliseen ja monialaiseen yhteistyöhön ja luoda malli, että niihin pystytään vastaamaan viivytyksettä (porrasteisuus, digitaalisuus yms.).

Aktivointisuunnitelman sisältö

- **Koulutus ja kurssit:** Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua erilaisiin koulutuksiin ja kursseihin, jotka parantavat henkilön ammattitaitoa ja osaamista.
- **Työkokeilu:** Mahdollistetaan työkokeilu, jossa henkilö voi kokeilla työskentelyä uudella alalla tai työtehtävässä.
- **Työhönvalmennus:** Tarjotaan henkilökohtaista ohjausta ja tukea työnhaussa, kuten CV:n laatimisessa, työhaastatteluihin valmistautumisessa ja työnhakustrategioiden kehittämisessä.
- **Kuntouttava työtoiminta:** Järjestetään kuntouttavaa työtoimintaa, joka auttaa parantamaan henkilön työ- ja toimintakykyä. -> *vain tämä palvelu "poistaa sakkolistalta" tällä hetkellä, 1.1.25 lähtien ei enää*
- **Terveystarkastukset ja terveysterveystarvikkeet:** Tarjotaan työttömille terveystarkastuksia ja muita terveystarvikkeita, jotka tukevat heidän hyvinvointiaan ja työkykyään
- **Sosiaalinen kuntoutus:** Järjestetään sosiaalista kuntoutusta, joka auttaa parantamaan henkilön sosiaalisia taitoja ja elämänhallintaa.
- **Yhteistyö eri sidosryhmien kanssa:** Tehdään tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien, kuten kuntien, Kelan ja muiden palveluntarjoajien kanssa, jotta henkilö saa tarvitsemansa tuen ja palvelut

Työllistymistä tukevien palveluiden tilanne Pohteella

- Asiakastietojärjestelmien moninaisuudesta, keskeneräisyydestä ja konsolidoinnista johtuen sosiaalihuollon tietojen saanti ei ole kaikilta osin luotettavaa, eikä esim. asiakastietoja kaikista eri palveluista saada
- Ns. "jonotietoja" ei luotettavasti voida kerätä palveluista, joissa ei ole lakisääteisiä määräaikoja/eivät ole hoitotakuun piirissä
- Aktivointisuunnitelmien toteutuminen on Pohteella kokonaisuutena hyvä. Oulun alueen osalta aktivointisuunnitelmia on ruuhkaantunut. Suunnitelmien toteutumisen nopeuttamiseksi on käynnistetty toimenpiteitä, mm. allokoitu avoimista vakansseista resurssia ja tarvittaessa työtä tehdään lisätyömääräyksillä.
- Pohjois-Pohjanmaan työllisyystilanne on parantunut viimeisen kolmen vuoden aikana, mutta se on edelleen hieman heikompi kuin koko maan keskiarvo
- Työllisyystilastojen lisäksi myös muut taloudellisen tilanteen mittarit, kuten hädöt ja toimeentulotukihakemukset, ovat edistyneet myönteiseen suuntaan (n. -10% verrattuna vuoteen 2023) toisin kuin koko maassa, huolimatta kansallisista säästötoimenpiteistä esim. sosiaaliturvaan

Kehittämissuunnat yhteistyön vahvistamiseksi työllisyyden edistämisessä

- Strateginen yhteistyösopimus kuntien kanssa valmistelussa, jossa "työllisyyden tukeminen" yksi kokonaisuus
- Pohteelle ollaan perustamassa "työllisyyden tuen tiimi", jossa resurssia allokoidaan kokonaan työllistymisen ja työkyvyn tukeen ja typ-työhön
- Kuntien työllisyyspalveluiden kanssa sovittava selkeät, konkreettiset prosessit erityisesti niiden asiakkaiden osalta, joilla ei aktiivista sosiaalihuollon asiakkuutta
- Työttömien terveystarkastusten integroiminen osaksi työkyvyn tuen palvelukokonaisuutta ja moniammatillista ja monialaista yhteistyötä
- Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen laadukkaammaksi vastaamaan todellista tarvetta
- Digitaalisten palveluiden hyödyntäminen ja kehittäminen ja porrasteisuus
- Kansallisten mallien hyödyntäminen
- *Esimerkkejä luoduista malleista diat 28-31*

Taustamateriaaliksi prosessikuvauksia

Työkyvyn tuen tarpeen tunnistamisen ja puheeksi oton prosessi:

1. TUNNISTAMINEN KAIKISSA PALVELUISSA

- ✓ Asiakkaan työkyvyn hyödyntäminen merkityksellisellä tavalla
- ✓ Asiakkaan tarvitsemat palvelut ja etuudet oikea-aikaisesti
- ✓ Asiakkaan kompleksisten tilanteiden tunnistaminen varhaisessa vaiheessa

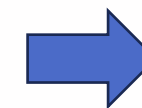
2. PUHEEKSI OTTO

- ✓ Puheeksiotto-kortti työskentelyn tukena
- ✓ **Milloin puheeksi:**
 - 1.tapaamisella
 - Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä
 - Asiakassuunnitelmaa tehdessä/päivittäessä
 - Muut tilanteet, jossa syy voi liittyä työ- ja toimintakykyyn

3. OHJAUTUMINEN DIGITERKKARILLE

- ✓ Yhteinen ymmärrys tuen palvelujen tarpeesta
- ✓ Kannusta ja motivoi
- ✓ Sovi asiakkaan kanssa halukkuudesta palveluiden kartoittamiseen
- ✓ Ota yhteys digiterkkariin

4. PALVELUT SUUNNITELMAN MUKAAN

Työkyvyn tuen portaat:

3. porras: Monialainen työkyvyn arviointi ja tuki

2. porras: Ohjaus asiakkaan tarpeen mukaisiin palveluihin, mukaan lukien digipalvelut: esim. digihoitopolut ja nettiterapia

1. porras: Hyvinvointia ja terveyttä edistävät matalan kynnyksen palvelut: esim. Omaolon ja Terveyskylän omahoitopolut, Omavire, hyte-palvelutarjotin

Pilotointivaiheen työkyvyn tuen prosessi:

Puheeksi otto

Digisotekeskuksesta
itseohjautuvat
asiakkaat

Suostumus,
Yhteydenotto + Ohjaus

Työkyvyn tuen tarpeen tunnistaminen
Pohteen palveluissa

Työkyvyn tuen tarpeen tunnistaminen
muissa palveluissa esim. TE-
palveluissa

1. porras

Tiedonkeruu ja
koostaminen

Digiterkkarin
koordinaatio:
• Hyvinvointitarkastus

mm.omahoitopolut
ja omavire

2. porras

Digiterkkari/Terv.hoitaja:
Työttömän
terveystarkastus

Ohjaus:

- Omahoitaja/-lääkäri
- Muut sote-palvelut

- sairausloma
- sairauden hoito
- lausunnot

3. porras

Nimetyt vastinparit konsultointiin
toimialoilta (esim. TE-
työkykykoordinaattori ja eri
organisaatiot) + osallistuminen
verkostoon tarvittaessa

Eri ammattilaisten
konsultointia
→ jatko-ohjaus ja/tai
verkoston kokoaminen

Monialainen työkykytiimi
tukena työkyvyn selvittelyssä ja
tukemisessa asiakkaan
palvelutarpeen mukaisesti

- Kokonaistilanteen selvittely
- Yhteinen suunnitelma
- Seuranta

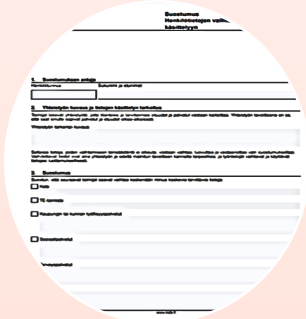
Työikäisten verkostotyömalli

Ammattilainen, missä tahansa työikäisten palvelussa huomaa,

että ei yksin pysty vastaamaan asiakkaan työkyvyn ja työllistymisen tuen tarpeeseen.

Oma osaaminen ja resurssit eivät riitä.

Asiakkaan **suostumus** monialaiseen työhön, [KELA Y100](#)

Yhdessä asiakkaan kanssa laaditaan **yhteydenottopyyntö** työikäisten koordinaatioon.

Koordinaatio auttaa konsultaation avulla ja tarvittaessa kutsuu asiakkaan tarpeen mukaiset toimijat verkostoon.

Verkostossa arvioidaan työkyvyn ja työllistymisen tuen tarvetta.

Laaditaan yhteinen suunnitelma, jonka mukaan asiakas ja ammattilaiset työskentelevät yhdessä.

Seuranta ja arviointi: suunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan, kunnes asiakkaan tuen tarve lakkaa.

Vuoropuhelu, tiedon kokoaminen yhteydenottajan ja koordinaation välillä

Asiakas aktiivisena toimijana ja tiedon tuottajana